

DISSERTATIO ACADEMICA,

VATICINIUM MICHÆ FENNICE VERSUM
NOTISQUE ILLUSTRATUM

SISTENS,

CUJUS PART. IV.

CONSENSU AMPLISS. FAC. PHIL. ABOËNSIS

PUBLICÆ CENSURÆ SUBJICIUNT

MAG. BENJAMIN FROSTERUS

S. S. Theologiae Docens.

&

CAROLUS FRIDERICUS STENBÄCK

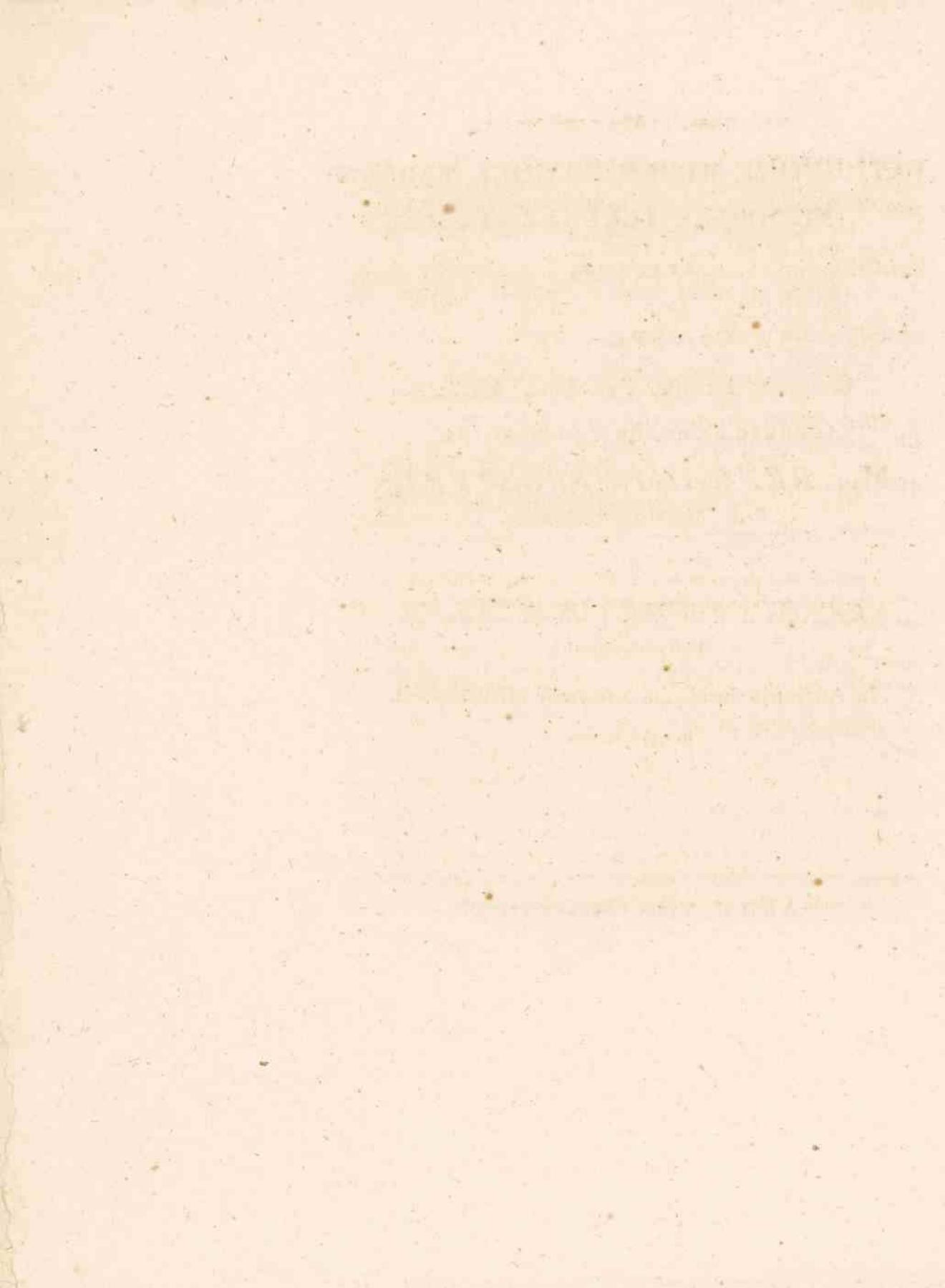
Ostrobothniensis.

In Auditorio Jurid. die XII Junii MDCCCXXII.

h. p. m. s.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

Cap. III.

Ja minā sanoin: cuulcat siis te Pääämiehet Jacobin huones,
ja te esimiehet Israelin huones. Teidän tulis oikein olla,
ne jotca oikeuden tietämän pidäis.

2. Mutta te wihatte hyvå ja racastatte paha: Te kis-
cotta heildå heidän nahcans, ja caluarre lihan heidän luistans:
ja sydte minun Tansani lihan.

3. Ja cosca te olette heildå nahana nyskenet, nijn te
särjette heidän luuns, ja hakaatte ricki ne nijncuin pataan,
ja nijncuin lihan catilan.

4. Sentähden cosca te Herra hundatte, nijn ei hän
teitä cuuse, waan peittä filloin teistä caswoons, nijncuin te
oletta teidän pahalla menollanna ansainnet.

5. Nämä

---

verba finita secundæ pers. commutavimus, referuntur enim
ad istos homines quos allocutus est Vates in versu ante-
cedente.

c) Ex sermone directo in indirectum delabuntur s̄epissime
Vates Hebræi: nunc pleno ore auditores objurgant, nunc
vero, omnibus quasi auditoribus destituti, solitaria ducunt
suspiria. Cum igitur apertum sit, populum Israeliticum,
vel ejus principes, etiam hic a Propheta appellari, non vi-
tium existimavimus, verba 3 pers. in 2 personam mutare.
Quænam sit differentia inter יְהוָה & הָרָב difficult erit
judicatu. Ex sententia quidem J. D. MICHAËLIS hoc esset
olla cooperia, cum Æthiopico כָּלֵב, calyx floris antequam
aperiatur, comparatum.

d) IN tum; cum autem tempus illud, quo jugum immissu-
rus esset his oppressoribus Deus, (Cap. II. v. 3.) non sit

5. Nāin sanoo Herra niistä Prophetaista jotka willitessät minun kansani: — Koska heidän hampaallansa on puresmista, niin huutawat he onnia ja rauhaa, mutta joka ei heille suuhun anna, sille walnistawat he totaa: — e).

6. Tulkoon siis teille yd näistä ja pimeys ennustuksesta: aurinko laskekoon Prophetain ylitse ja päivä pimekköön heidän päältänsä f).

7. Häväystä pitää näkiän punastunna ja ennustajain pitää häpiään tuleman: kaikin ovat he silmänsä peittävät, ettei tule Herralta vastausta g).

8. Mut-

---

plane descriptum, sed quod certe incideret prædictum, optime forsan reddi potest per *vihdin vel kerran*, utramque quidem particulam futurum, indefinitum vero tempus indicantem. De principibus populi Israelitici huc usque egit Vates, eorumque criminibus; hinc jam ad falsos ejusdem Prophetas transgreditur.

e) Svakente parallelismo non possumus quin certe credamus, verbum *לְמַדֵּר* *mordere* hoc loco *mandendi*, *comedendi* significatione sumendum esse, quemadmodum & nostros, stilo poëtico, saepius dicunt *purra*, *mordere*, pro *edere*. Opponitur hic *לְלִבָּם* *לְשָׁלוֹם* & similiter sibi invicem opposita sunt *פִּיהֶם* & *הַנְשִׁיכִים* *בְּשִׁנֵּיהֶם* על *לְאִיּוֹן*; prospera quævis ab his populi corruptoribus annuntiantur, si cutis curandæ facultas ipsis præbeatur, bellum vero, si summa hæc voluptas prohibeatur. Est igitur eadem sententia quæ jam in II Cap. v. 11. fuit expressa. Ita etiam *Chaldaeus* ex veteribus locum præsentem, intellexit. DE WETTE: "Die, wenn ihre Zähne zu beissen haben, sprechen: Heil! Doch wer ihnen nichts in den Mund gibt, gegen den rüsten sie krieg." Particulam ו *kerai* & קְרָשָׁו *apodosin* constituere, facile apparet. De voce קְרַב obseruat ROSENmüLLERUS, locutionem sanctificare bellum "inde

5. Nán sanoi Herra niistä Prophetais, jotca nánun Enshani wiettelewät. He saarnawat hywin káywán, cosca heille sydáwátá annetan: mutta cosca heidán suuhuns ei niitán aumeta, saarnawat he sodan tulewan.

6. Sentähden pitä teidán nákyn hóxi, ja teidán noituxen pimeydepi tuleman. Auringon pitä laskeman niiden Prophetais ylidze, ja pásiván pitä pimenemän heidán pääsdáns.

7. Ja nákiät pitä hápiáán ja noidat pilkfan tuleman, ja calkein tähry heidán suuns peittä, ettei siellä ole Jumalan sana.

8. Nut-

desumptam esse, quod omnes fere antiquitatis populi bellum ritibus certis & ceremoniis sacris auspicare solerent."

f) Nil impedit quominus, particulam à hoc loco caussaliter sumamus, quamvis præcessit jam caussalis ꝑ. Dicit Auctor his falsis prophetis: quoniam seducitis vos gentem meam, justas sane pœnas solvetis. Accidet namque, ut ex (propter) visionibus vestris oriatur vobis nox, & divinationibus vestris orientur vobis tenebrae. Neque mesaltem judice comparari potest hujus hoc loco particulæ usus cum Jer. 48: 2, 1 Sam. 15: 23, Jes. 7: 8, quibus locis, quasi parallelis, probare vult ROSENmüLLERUS, nostrum quoque à privativum esse & sic interpretandum: "nox erit vobis ut non amplius sitis visiones visuri, & tenebrae erunt ne amplius divinitis." Iliis enim locis constructio verborum elliptica est, & vis particulæ ex omissione infinitivi ꝑ explicanda, quod vero de nostro loco valere omnino non potest. Bedte igitur LXX: "Διετέτο γυζ ὄμη εστας εξ ὀρετεως" n. r. λ. ꝑθρη non nomen, sed infinitivum constructum præmisso à esse judicamus, qualia innumera sunt exempla, ut e. c. Gen. 16: 2. 27: 1.

g) ꝑώ barba & sine dubio per synecdochēn hoc loco os

8. Mutta minä olen tähystetty woimalla ja Herran hengellä, oikeudella ja väkerryydyllä, ilmoittaakseni Jakobille hänen rikoksensa ja Israeliille hänen syntinsä b).

9. Kuulkaat tämä te Jakobin huoneen päämiehet ja Israelin huoneen ylimmätset, te jotka kauhistutte oikeutta ja väärtelette kaikki kuin hyvä ja otollinen on i)

10. Tarka rakennatte Sionia werellä ja Jerusalemia väärhydellä k).

II. Hänen päämichensä duomitsewat lajhalla, hänen pappinsa opettawat palkalla, hänen Prophetansa ennuistawat
vaa

vel facies. *Silmönsä* vertimus nos, cum propter idiotismum lingvæ Fennicæ, quo dicitur hoc pro *karvonsa*, tum propter communem erubescientium consuetudinem, qua solent pudore suffusi oculos velare. Docet hic Noster, venturam esse talem supra hos populi deceptores ignominiam, ut criminum concii, libero vultu facieque læta incedere non possint, cum scilicet ipsos non exaudierit Jehova, h. e. cum nihil eventu comprobetur nihilque promissis eorum respondeat. Perperam nostrates finem hujuscem commatis transtulerunt: ettei siellä ole *Junalan sanaa*. Aut enim *רָגִעַת* habeatur pro Partic. Hiphil a verbo *רָגַע* respondit, exaudiuit, aut pro nomine substantivo, responsum, bonus precum exitus; non potest aliud significare, quam non esse Deum respondentem, vel non esse a Deo responsum, quæ erat caussa cur pudore falsi hi Prophetæ afficerentur.

b) Dixit Vates in præcedentibus (Cap. II: v. 11. Cap. III: v. 5.) falsos Prophetas pronus & paratos esse ad vaticinandum, modo sint epulis bene saturati: de se vero dicit,

8. Mutta minä olen tähnäns woima ja Herran henge, tähnäns oikeutta ja väkewyttä, etta minä tohdin ilmoittaa Jacobille hänen ylidzefäymisens, ja Israellille hänen syndins.

9. Niin kuulcat siis tästä te Jacobin Pääämiehet, ja te Israelin huonen esimiehet, te jotca oikeutta cauhistutte, ja käännätte toisin caicki mitä toimellinen on.

10. Te jotca Zionin weren kansa rakennatte, ja Jerusalemin wååryden kansa.

11. Hänen Pääämiehens duomidzewat sahjain tähden, hänen Pappins oppettawat pälcam tähden, ja heidän Prophétans

E

phetans

non cibo vel potu esse semet ad vaticinandum incitatum, sed afflatu summi Dei; qua igitur re jus suum defendit, impium hunc populum acriter castigandi. Non est dubium, particulam **הַנָּ** hoc loco eodem quo 1 Reg. 7: 14. Exod. 1: 7. &c. significatu esse sumendam.

i) Eadem formula ad attentionem animi excitandam utitur qua usus fuit in primo hujusce Capitis commate. Ut ad versum 3 observavimus, etiam hic ex secunda in tertiam personam incidit Auctor, quod autem in versione negligendum censemus ex rationibus eadem observatione allatis.

k) Perspicuum est, participium **הַנָּ** referendum esse ad proceres regni, in superiori commate appellatos &c, cum in singulari exstet, ad quemque simul eorum pertinere. Sionem montem in quo extructa esset urbs, & ipsam hanc urbem synonyma hic esse, non est quod moneamus. Sensus loci alius vix esse potest quam quem sic dedit DATHIUS: "Sion quidem & Hierosolyma ex opibus vi atque oppressione pauperum partis exstruuntur."

rahalla. Kuitenki luottawat he Herraan ja sanowat: eikä Herra ole meidän keskellämme, ei taida onnettomuus meidän päälemme tulla 1).

12. Teidän tähdenne pitää siis Sion niinkuin pesto Eynnettämän ja Jerusalem kiwiraunioksi joutuman, ja samaten Templin vuori metsän kukkulaksi m).

-
- 1) Suffixum *z* personæ *n* ad Hierosolyma pertinet, quod vero heic totam civitatem vel totam ab Israële oriundam gentem significat. Ut jam antea sæpius, hic iterum auditoribus objicit Vates, non esse in primatibus populi verum virtutis studium; quod quamvis omnino abest, nihilo tamen minus falsissimam in Deo habent spem repositam.
-

phetans noituwat rahan tähden. Luottawat heitāns Herraan, ja sanowat: eikö Herra ole meidän seafam? ei taida onnettomus meitä kästää.

12. Sentähden pitä Sion kynnettämän teidän tähden nijncuin pesä, ja Jerusalem pitä tuleman kiwiraunioxi, ja Templin vuori autioxi corkeudeksi.

---

m) Quæ cum ita sint pœnas jam vita & moribus dignissimas annunciat Propheta. Eandem fere comminationem legimus Cap. I: 6. עין more Chaldaeorum pro עיימ.

Dust.